

STATENINFORMATIE JEUGDZORG

KOERSVAST LOSLATEN

INLEIDING

Dit is de derde editie van de Stateninformatie Jeugdzorg. De Stateninformatie is een viermaandelijks bulletin waarin wij u, conform de toezegging in het Meerjarenbeleidskader (MBK) 2013-2014, informeren over wat er speelt binnen het beleidsterrein Jeugdzorg in de provincie Utrecht. Tot aan de transitie ontvangt u nog drie keer de Stateninformatie.

Dit informatiebulletin omvat een viertal thema's, te weten:

- Transitie naar gemeenten
- Vraag naar jeugdzorg en beschikbaarheid
- De financiën
- De risico's

Deze editie gaat over de periode juni - september 2013. De eerste twee edities kunt u vinden op de website van de provincie Utrecht in het [dossier Jeugdzorg](#).

1 TRANSITIE NAAR GEMEENTEN

TRANSITIE

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

“In de transitie - de verandering in de structuur van het jeugdzorgstelsel - gaat het om het overhevelen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden van provincie, Rijk, zorgkantoor en zorgverzekeraars naar de gemeenten. In de transitie is sprake van zowel een overheveling en herinrichting van de financieringsrelaties als van een nieuwe samenwerking tussen gemeenten en uitvoerende instanties.”

1.1 TRANSITIE JEUGDZORG

1.1.1 Transitiearrangementen

Tijdens het bestuurlijk overleg van 26 april 2013 hebben het Rijk, VNG en IPO afspraken gemaakt voor het overgangsjaar 2015. Onderdeel van deze afspraken is dat gemeenten in regionaal verband transitiearrangementen realiseren voor de jeugd-GGZ, jeugd-VB en de provinciale jeugdzorg. Uiterlijk 31 oktober dienen de arrangementen aangeleverd te zijn aan de Transitiecommissie Stelselwijziging Jeugd (TSJ). In de transitiearrangementen worden de afspraken tussen gemeenten, zorgaanbieders en financiers opgenomen met betrekking tot:

- Garanderen van continuïteit van de zorg in 2015
- Borgen van de benodigde infrastructuur
- Beperken van de frictiekosten

Om te komen tot het opstellen van de transitiearrangementen werken de 26 Utrechtse gemeenten en sinds juli ook de twee Noord-Hollandse gemeenten Weesp en Wijdereen intensief met elkaar en met de provincie samen. Het bestuurlijk platform transitie jeugdzorg heeft de ambtelijke stuurgroep opdracht gegeven het proces te coördineren en aan te sturen. In het bestuurlijk platform en de ambtelijke stuurgroep zijn de zes regio's op wethouder- c.q. directieniveau vertegenwoordigd. De provincie neemt aan beide gremia deel. De volgende planning is opgesteld:

Activiteit	Tijd
Uitvraag naar alle zorgaanbieders over cliënten in zorg en analyse van de aangeleverde informatie	Juli - augustus
Gezamenlijke voorbereiding door alle 28 gemeenten	27 augustus en 3 september
Eerste gespreksronde met zorgaanbieders	5 en 6 september
Uitwerking resultaten eerste gespreksronde door gemeenten en zorgaanbieders	7 - 22 september
Gezamenlijke voorbereiding door alle 28 gemeenten	19 september
Tweede gespreksronde met zorgaanbieders	23 en 26 september
Bestuurlijke accordering <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk platform • Breed wethouders overleg • Colleges B&W 	3 oktober 10 oktober 14 - 18 oktober
Verwerking en laatste afstemming door bestuurlijk platform	21 - 29 oktober
Aanleveren aan TSJ	Uiterlijk 31 oktober

De Utrechtse gemeenten hebben in april besloten om zorg voor de jeugd op drie niveaus te organiseren: lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau. In het kader van de transitiearrangementen heeft het bestuurlijk platform in augustus een besluit genomen over de schaalkeuze per zorgvorm.

Als provincie hebben wij geen formele verantwoordelijkheid voor het opstellen van de transitiearrangementen. Wel heeft de TSJ aangegeven te toetsen of het arrangement is opgesteld in goed overleg met de huidige financiers. Als provincie ondersteunen we de totstandkoming van de arrangementen intensief door zowel inhoudelijke als procesmatige expertise te leveren. Zo participeert de provincie in de werkgroepen 'transitiearrangementen' en 'data-analyse' en neemt zij deel aan de regionale en bovenregionale gespreksteams, die de onderhandelingen met de zorgaanbieders voeren. Vanuit de verantwoordelijkheid voor een goede overdracht creëert de provincie in het Uitvoeringsprogramma 2014 tevens ruimte voor gemeenten om te anticiperen op de gemaakte afspraken in de arrangementen (zie ook paragraaf 1.1.4). Ook op bestuurlijk niveau vindt periodiek overleg plaats tussen (vertegenwoordigers van) gemeenten en de gedeputeerde.

1.1.2 Transitieagenda

Met grote voortvarendheid is de afgelopen maanden gewerkt aan het uitvoeren van de acties in de transitieagenda. Gemeenten en provincie werken hierbij intensief samen. De transitieagenda biedt een overzicht van de stappen die gemeenten en provincie op regionaal en bovenregionaal niveau met elkaar zetten in het kader van de transitie jeugdzorg. Hier vindt u een [update van de transitieagenda](#).

Het onderwerp sturing, inkoop en financiering is een complexer vraagstuk dan verwacht. Voor de zomer zijn diverse sturings- en inkoopmodellen beschreven in het Gesprekskader Regionale samenwerking. Uit een ronde langs de regio's bleek echter dat veel regio's nog geen heldere visie op dit gebied ontwikkeld hebben en dus nog niet toe zijn aan gezamenlijke keuzes. Toch heeft het bestuurlijk platform besloten om vanwege de gemeenteraadsverkiezingen de deadlines in de transitieagenda aan te houden. De provincie ondersteunt de gemeenten door kennis en expertise op dit gebied beschikbaar te stellen.

1.1.3 Bestuurlijke convenanten

De uitgangspunten en afspraken uit de convenanten (Afsprakenkader 2010) zijn geborgd in de transitieagenda. Regio Food Valley heeft ervoor gekozen om naast de transitieagenda ook voor dit jaar een bestuurlijk convenant af te sluiten in gezamenlijkheid met de provincie Gelderland. Op ambtelijke en bestuurlijk niveau vindt periodiek overleg plaats over de voorbereiding op de transitie en de gewenste provinciale ondersteuning.

1.1.4 Update Uitvoeringsprogramma 2014

Zoals ieder jaar maakt de provincie Utrecht een Uitvoeringsprogramma. Het Uitvoeringsprogramma Jeugd voor 2014 is het laatste en wordt in nauwe samenwerking met gemeenten vorm gegeven. In de eerste twee sessies zijn in juni 2013 met alle betrokken partijen (vertegenwoordigers van de regio's, Bureau Jeugdzorg Utrecht (BJU), de aanbieders voor jeugd- en opvoedhulp en cliëntenorganisatie JIJ Utrecht) twee wensen geformuleerd:

- Starten met de decentralisatie van de jeugdzorg in 2014, bijvoorbeeld door alvast taken van BJU te beleggen en de ambulante zorg te verankeren in het lokale veld. Het eerder beëindigen van taken, zoals het afschaffen van de huidige vorm van indiceren, is hier onderdeel van.
- Het creëren van 100% experimenteerruimte voor de inrichting van zorg in 2014, waarbij de inhoudelijke verantwoordelijkheid bij de gemeenten komt te liggen.

De provincie staat positief tegenover deze wensen en is bereid deze verder te onderzoeken in een aantal vervolgoverleggen, mits deze aansluiten bij de huidige wettelijke taken en de geformuleerde uitgangspunten in het Meerjarenbeleidskader 2013-2014. De vervolggesprekken om de wensen verder te concretiseren hebben in september en oktober plaatsgevonden, in aanwezigheid van het Ministerie van VWS. In deze gesprekken is verkend hoe de wensen van gemeenten concreet gemaakt kunnen worden in samenwerking met BJU, VWS en zorgaanbieders. Bijvoorbeeld hoe de toegang tot geïndiceerde jeugdzorg op een andere manier/lokaler georganiseerd kan worden zodat wordt voorgesorteerd op de nieuwe situatie vanaf 2015.

Vanwege de nauwe samenhang met de ontwikkeling van de transitiearrangementen, zowel qua visieontwikkeling als qua planning, is uitstel gevraagd aan het Ministerie van VWS voor het indienen van het Uitvoeringsprogramma 2014. Het verzoek is gehonoreerd en uitstel wordt gegeven tot en met 8 november 2013.

Door nauw aan te sluiten op het proces en de inhoud van de transitiearrangementen anticipeert de provincie op de toekomstige inrichting van de zorg voor jeugd door gemeenten.

De definitieve versie van het UVP wordt, na vaststelling in GS, in december aan de commissie ter informatie aangeboden. PS heeft in 2012 de kaders vastgesteld in het Meerjarenbeleidskader 'De kunst van het loslaten' en GS stelt zoals gebruikelijk de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's vast. Net als het UVP 2013 zal ook het UVP 2014 binnen de gestelde kaders van PS worden ontwikkeld samen met onze partners.

1.2 TRANSFORMATIE JEUGDZORG

VERNIEUWING / RUIMTE CREËREN

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

“De wens om de zorg voor jeugd in één beweging zowel doelmatiger als doeltreffender te maken, vraagt om een andere inhoudelijke aanpak. De overdracht van de jeugdzorg is meer dan het verleggen van geldstromen en verantwoordelijkheden. De overdracht moet vooral ook leiden tot een fundamentele vernieuwing en verbetering van de zorg voor de jeugd.”

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij gemeenten. De provincie werkt hieraan mee door in overleg met gemeentenruimte te creëren om te experimenteren.

1.2.1 Zorgvernieuwing

Ter voorbereiding op de stelselwijziging 2015 ondersteunt de provincie gemeenten in regioverband bij het ontwikkelen van experimenten. Door middel van een versoepeling van de regels en de inzet van Bureau Jeugdzorg en de aanbieders van jeugd- en opvoedhulp in het lokale veld, hebben regio's pilots op het gebied van zorgvernieuwing ontwikkeld die passen bij de lokale situatie.

Ook de Motie Zorgvernieuwing (zie [Stateninformatie juni 2013](#)) en het Afsprakenkader Experimenteermiddelen (zie paragraaf 1.2.2) dragen bij aan het stimuleren van de zorgvernieuwing.

In paragraaf 1.3 zijn de laatste ontwikkelingen op het gebied van de zorgvernieuwing per regio beschreven.

1.2.2 Experimenten met de doeluitkering

Afsprakenkader Experimenteermiddelen vastgesteld op 4 april

Op 4 april 2013 hebben gemeenten, aanbieders van jeugd- en opvoedhulp, BJJ en de provincie een Afsprakenkader voor de Experimenteermiddelen ondertekend. Het ministerie van VWS en de Inspectie voor Jeugdzorg hebben dit kader ook bekrachtigd.

Stand van zaken

Inmiddels hebben alle gemeenten een regioplan en meer uitgewerkte projectplannen opgesteld. Bureau Jeugdzorg heeft deze beoordeeld op aspecten als veiligheid en haalbaarheid. De projecten gaan nu van start. Van de 3 mln. die de provincie aan doeluitkeringsmiddelen heeft gereserveerd voor deze experimenten is ca. 2,7 mln. in een projectplan verankerd. De overige middelen vloeien op reguliere wijze terug naar de zorgaanbieders. Voor een drietal regio's wordt de opvoedpoli betrokken bij de uitvoering van de experimenten voor een totaalbedrag van € 72.000,-

1.3 ONTWIKKELINGEN IN DE REGIO'S

In deze paragraaf is per regio beschreven wat de laatste ontwikkelingen zijn met betrekking tot de bestuurlijke afspraken en de initiatieven op het gebied van zorgvernieuwing. In alle regio's wordt gebruik gemaakt van de door de provincie Utrecht beschikbaar gestelde middelen. De gemeenten hebben zich primair ingezet op het versterken van de lokale situatie. De leerervaringen worden meegenomen in het vormgeven van het verdere verloop van de pilots. De regio's monitoren de voortgang van hun pilots zelf door middel van (tussen-) evaluaties. Eind 2013 verschijnt een uitgebreide rapportage over de stand van zaken in de pilots.

Regio Eemland

Regionale visie

De gemeenten uit de regio Eemland geven vanuit een gezamenlijke visie de transitie en transformatie vorm. Door te doen en te ervaren, o.a. via de pilots, wil men in Eemland de volgende hoofddoelen realiseren:

- Van aanbod- en systeemgericht naar vraag- en mensgericht
- Van zware zorg naar lichte ondersteuning; een verschuiving van tweede naar de eerste lijn en versterking van de nulde lijn.

De uitwerking van deze doelen vindt regionaal plaats in de verschillende proeftuinen en initiatieven.

Ontwikkelteam

In Amersfoort is in het Soesterkwartier het zogenaamde ontwikkelteam bezig met nieuwe werkprocessen en instrumenten. In het ontwikkelteam wordt gewerkt met breed opgeleide, generalistische professionals aan de voorkant. Belangrijke uitgangspunten zijn: het kind centraal (één gezin één plan) en uitgaan van de eigen kracht van het gezin. De zorgvernieuwingmiddelen van de provincie worden ingezet bij de verdere ontwikkeling van deze werkwijze. Vanuit de experimenteermiddelen zijn Zandbergen en het Leger des Heils bij het ontwikkelteam betrokken. De experimenteermiddelen maken het ook mogelijk om het aantal teams verder uit te breiden.

In Amersfoort wordt, in aansluiting op het ontwikkelteam, ook het project SAVE van BJU uitgevoerd. Hier wordt interdisciplinair samengewerkt wanneer de veiligheid van een kind in het geding is.

Daarnaast wordt met behulp van de experimenteeruimte ook de expertise van Zandbergen ingezet in het onderwijs:

- In het voortgezet onderwijs start een experiment waarbij jeugdhulp snel kan worden ingeschakeld bij opvoedingsgerelateerde problemen, die in het onderwijs worden signaleerd.
- In het kader van passend onderwijs streeft men er naar de instroom naar het speciaal onderwijs te beperken door het vergroten van de handelingsvaardigheden van de professionals.

Buurtzorg Jong

In Baarn en Eemnes zijn de wijkteams Buurtzorg Jong in ontwikkeling. Vanuit de experimenteermiddelen is Zandbergen hierbij betrokken. Onderzocht wordt onder meer op welke wijze het CJG doorontwikkeld kan worden naar een wijk- en/of jeugd- en gezinsteam.

Aansluiting huisarts-JGGZ

In Leusden en Woudenberg zet men in op verbetering en versterking van de aansluiting huisarts - JGGZ - jeugdzorg. Vanuit de GGZ en de jeugdzorg worden praktijkondersteuners ingezet bij de huisarts. Zij doen aan probleemverheldering en kunnen waar nodig direct interveniëren. Vanuit de experimenteermiddelen is de 'Jeugdhulp op Maat' hierbij betrokken (een alliantie van Lijn5, De Rading, LSG-Rentray/Joozt/Zonnehuizen en De Lindenhorst/Almata).

Regio Food Valley

Regionale visie

Begin voorjaar 2013 hebben de Food Valley gemeenten ingestemd met de regionale visie Zorg voor jeugd. In juli heeft de gemeente Wageningen de samenwerking op het gebied van jeugdzorg in de Food Valley beëindigd. Wageningen gaat samenwerken met de G11 (een samenwerkingsverband van Arnhem met omliggende gemeenten). Voor wat betreft de vormgeving van het toekomstig jeugdstelsel blijven de zeven overgebleven gemeenten met elkaar samenwerken in Food Valley verband.

Na het vaststellen van de regionale visie is er een nieuwe projectfase ingegaan: 'Van visie naar ontwerp'. Er is een transitiewerkgroep opgericht die op verschillende onderdelen kaders uitwerkt om eind 2013 een gezamenlijk beleidskader te hebben en daarmee input voor een verordening.

Versterken basisstructuur

In Food Valley vindt, naast de pilot 'Ambulante jeugdhulp zonder indicatie', ook nog het project 'Versterken Basisstructuur' plaats. Dit project gaat om de ontwikkeling van een samenhangende zorgstructuur. In het project is een aantal werkgroepen actief: coördinatie van zorg, de doorontwikkeling van de Verwijsindex, het versterken van de zorgstructuren in het onderwijs, verbinding netwerkorganisaties, het bereik van kwetsbare groepen en convenanten basisstructuur Food Valley.

Daarnaast is voor lokale professionals de training 'Zeggenschap over hulp' ontwikkeld. Deze training betreft de wijze waarop de professionals de eigen kracht van gezinnen kunnen aanboren en het oplossingsgericht werken. De projecten zijn niet los van elkaar en van de totale transformatie te zien en lopen deels samen op.

Regio Lekstroom

Jeugdzorg sluit aan bij het onderwijs

In de regio Lekstroom zijn de gemeenten samen met het voortgezet onderwijs de pilots indicatiearme trajecten gestart. Met deze pilots willen de gemeenten en het onderwijs experimenteren om de jeugdzorg en het CJG zo goed mogelijk aan te laten sluiten op het onderwijs.

Aan de pilots doen op dit moment vier scholen uit het Voorgezet Onderwijs mee en een voorziening voor schooluitvallers (reboundvoorziening Doorstart). De pilots zijn begin dit schooljaar gestart.

De opbrengsten en ervaringen van de pilots worden gebruikt om de nieuwe gemeentelijke taken ten aanzien van jeugdzorg vorm te geven. Daarnaast vormen de pilots een eerste concrete stap in de samenwerking tussen gemeenten en Passend Onderwijs.

Met behulp van de provinciale middelen heeft de regio een externe projectleider aangesteld om de pilots te coördineren. Timon is de jeugdzorgorganisatie die vanuit de experimenteermiddelen ambulante hulp verleent.

Regio Utrecht

Buurtteam Jeugd en Gezin

De gemeente Utrecht zet vooral in op vernieuwing van de jeugdzorg, via buurtteams. Op 11 juli heeft de Utrechtse gemeenteraad gekozen voor uitbreiding van de buurtteams, om de sociale basiszorg in de gemeente verder te vernieuwen. Deze aanpak is vastgelegd in de kadernota's Zorg voor Jeugd en Meedoen naar Vermogen. Belangrijke aandachtspunten bij de uitwerking zijn de afstemming tussen de sociale basiszorg en de gespecialiseerde hulpverlening, de regeling van de financiering en bemensing van de buurtteams, en de participatie van instellingen, cliënten en inwoners.

Begin juli heeft gedeputeerde Mariëtte Pennarts een werkbezoek gebracht aan het buurtteam Jeugd in de Utrechtse wijk Ondiep.

Zorgvernieuwing

De buurtteams vormen de kern van de vernieuwing van de zorg voor jeugd; de gemeente zet de provinciale middelen zorgvernieuwing en de middelen van de experimenteerruimte hiervoor in. De projectplannen voor de experimenteerruimte zijn inmiddels ingediend en positief beoordeeld door BJU. Inmiddels is de gemeente het gesprek gestart met de zorgaanbieders om de buurtteams verder te bemensen.

Naast enkele andere regio's, doet gemeente Utrecht in samenhang met de buurtteams verder ervaring op met de SAVE-teams van BJU. Hier wordt interdisciplinair samengewerkt wanneer de veiligheid van een kind in geding is.

Regio West

Proeftuin Utrecht West

Proeftuin Utrecht West is bijgesteld op basis van een tussenevaluatie. De proeftuin in de bijgestelde opzet moet onder meer leiden tot:

- Lokale toegang, ondersteund door BJU-medewerkers.
- Inzicht in het aantal meldingen lokaal en regionaal en een match tussen beide.
- Meer gezinnen die door de 1e lijn worden ondersteund.
- De inzet, door 1e, 2e lijn en BJU, vanuit de visie van gemeenten: dichterbij, sneller, vanuit eigen kracht, normaliseren.
- Sneller terugschakelen van 2e lijn naar 1e lijn (nazorg).

Lokale toegang

Essentieel onderdeel van de nieuwe werkwijze in de proeftuin is dat de (zorg)meldingen niet eerst meer bij BJU binnenkomen, maar bij een goed geëquipeerde lokale toegang in de betrokken gemeenten. Alleen indien de veiligheid in het geding is, wordt er opgeschaald naar BJU. In de andere gevallen wordt samen met het gezin en CJG bekeken of eerste lijns zorg kan worden ingezet. Met behulp van de experimenteerruimte kan daarbij indicatie vrije ambulante hulp worden ingezet via een zogenaamd 'strippenkaartmodel'.

De ontwikkeling en de implementatie van proeftuin wordt ondersteund vanuit de zorgvernieuwingsmiddelen, o.a. door de inzet van een projectleider.

Regio Zuid-Oost

Aansluiting jeugdzorg op lokale veld

Regio Zuid-Oost wendt een groot deel van de middelen die de provincie beschikbaar heeft gesteld aan voor de inrichting en uitvoering van pilots. De vier pilots in regio Zuid-Oost omvatten de samenwerking tussen jeugdzorg en het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, brede sociale wijkteams en de huisarts. De jeugdzorg wordt uitgevoerd door

Jeugdhulp op Maat. De pilots zijn vooral gericht op het terugdringen van het beroep op zwaardere zorg. Dit gebeurt door het bevorderen van deskundigheid in het lokale veld en lokale inbedding van jeugdzorg. De pilots zijn inmiddels gestart. De eerste tussenevaluaties zullen in februari 2014 plaatsvinden.

Regionaal samenwerkingsmodel

De gemeenten hebben het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) de opdracht verstrekt voor het ontwikkelen van een optimaal regionaal samenwerkingsmodel na de transitie. Dit model kan ook gebruikt worden als voorbeeld voor de andere regio's.

1.4 KENNISNETWERK

KENNISDELING

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

“Belangrijk is dat de ondersteuning vraaggericht plaatsvindt, dus op basis van de lokale behoeften en rekening houdend met tempoverschillen tussen gemeenten. De ondersteuning van de provincie is een aanvulling op landelijke ondersteuningsaanbod vanuit het Transitiebureau. De nadere uitwerking van ons ondersteuningsaanbod geven we nadrukkelijk samen met de gemeenten vorm.”

Een goede voorbereiding bij gemeenten vraagt om kennis en informatie over de opgebouwde expertise van de provincie. De ondersteuningsbehoefte van gemeenten wordt beetje bij beetje concreter. Veel gemeenten zijn bezig met planvorming rondom de transitie en zijn steeds beter in staat hun ondersteuningsbehoeften te formuleren.

De transitieagenda is daarbij een belangrijk uitgangspunt en hulpmiddel.

1.4.1 Speerpunten Kennisnetwerk

Het Kennisnetwerk heeft samen met gemeenten een werkplan opgesteld. Hierin zijn de wensen van gemeenten voor inhoudelijke ondersteuning ten behoeve van de Transitie onderzocht en opgenomen. Speerpunten voor de komende periode zijn:

- Verdere ingebruikname van Netwerk Jeugd;
- Een tweewekelijkse transitie-update (digitale nieuwsbrief) via Netwerk Jeugd;
- Thematische bijeenkomsten op aanvraag ter inhoudelijke ondersteuning.

1.4.2 Activiteiten Kennisnetwerk

In de afgelopen periode heeft het Kennisnetwerk ter ondersteuning van de Transitie Jeugdzorg de volgende activiteiten uitgevoerd:

Netwerk Jeugd

Na de lancering van NetwerkJeugd.nl tijdens Jeugdzorg Inzicht op 4 april 2013 is het aantal deelnemers flink gegroeid en inmiddels zijn er meer dan duizend deelnemers. Het netwerk wordt actief gebruikt door met name gemeenten. Dit najaar wordt het platform bijvoorbeeld ingezet bij het proces rond de totstandkoming van de transitie-arrangementen. Netwerk Jeugd is een plek waar gemeenten online samen kunnen werken, en heeft daarmee een belangrijke functie in de transitie. Gemeenten kunnen in beslotenheid belangrijke documenten met elkaar delen en daarover discussiëren. De provincies Utrecht en Noord-Brabant werken samen aan Netwerk Jeugd en dit heeft als bijkomend voordeel dat beide provincies regelmatig onderling kennisdelen.

Nieuwsbrief

Er zijn twee [Nieuwsbrieven](#) Jeugdzorg verschenen. In de nieuwsbrief van juli stond onder andere een interview met Nicole Teeuwen (wethouder jeugd in Houten) over de Transitie, een artikel over het project SAVE (Samenwerken aan Veiligheid) en een stuk over hoe de plannen voor 2014 samen met jeugdzorg- en cliëntenorganisaties opgesteld worden. In de nieuwsbrief van september was er aandacht voor de totstandkoming van de Transitie-arrangementen en de proeftuin in de regio Lekstroom. De Nieuwsbrief Jeugdzorg heeft ongeveer 350 (specifieke) abonnees van met name gemeenten en zorgaanbieders en verschijnt 5x per jaar.

Stagewebsite Jeugdzorg

Afgelopen voorjaar is de website utrechtsejeugdzorgstages.nl online gegaan. De website biedt stages aan van jeugd- en opvoedhulp aanbieders en van Bureau Jeugdzorg. Raadsleden, wethouders en ambtenaren van gemeenten kunnen zich opgeven om zo een goed beeld te krijgen van de praktijk. De stages worden op maat gemaakt. Er zijn al enkele reacties geweest, maar om de site echt goed onder de aandacht te brengen, doet de provincie nu een extra inspanning. De focus ligt op de periode van 7-18 oktober, waarin ook de Week van de Opvoeding start. Gedeputeerde Pennarts is ambassadeur van de stages en zal de week 'aftrappen' met een stage samen met de wethouder van Amersfoort. Eerder al deed zij een stage bij Bureau Jeugdzorg Utrecht. Hiervan is een [filmpje](#) gemaakt met daarin een enthousiaste oproep om van deze mogelijkheid gebruik te maken. Dit zal breed worden verspreid, en ook naar de griffies van gemeenten. Daarna is het verder aan gemeenten in hoeverre zij van het aanbod gebruik maken.

Najaarsconferentie Transitie Jeugdzorg

Tot aan de overdracht van de jeugdzorg organiseert de provincie in het kader van de kennisdeling, samen met gemeenten, nog 3 provinciebrede [bijeenkomsten/conferenties](#) over jeugdzorg. In het najaar (2013 en 2014) betreft dit een bijeenkomst voor bestuurders, in het voorjaar worden eveneens professionals en andere betrokkenen uitgenodigd ([Jeugdzorg Inzicht](#)). De najaarsconferentie staat gepland voor 22 november in de Week van de Jeugdzorg en is momenteel in voorbereiding. De nieuwe [factsheet](#) jeugdzorg wordt eveneens op deze bijeenkomst gepresenteerd.

2 VRAAG NAAR JEUGDZORG EN BESCHIKBAARHEID

2.1 AANBIEDERS VAN JEUGD- EN OPVOEDHULP

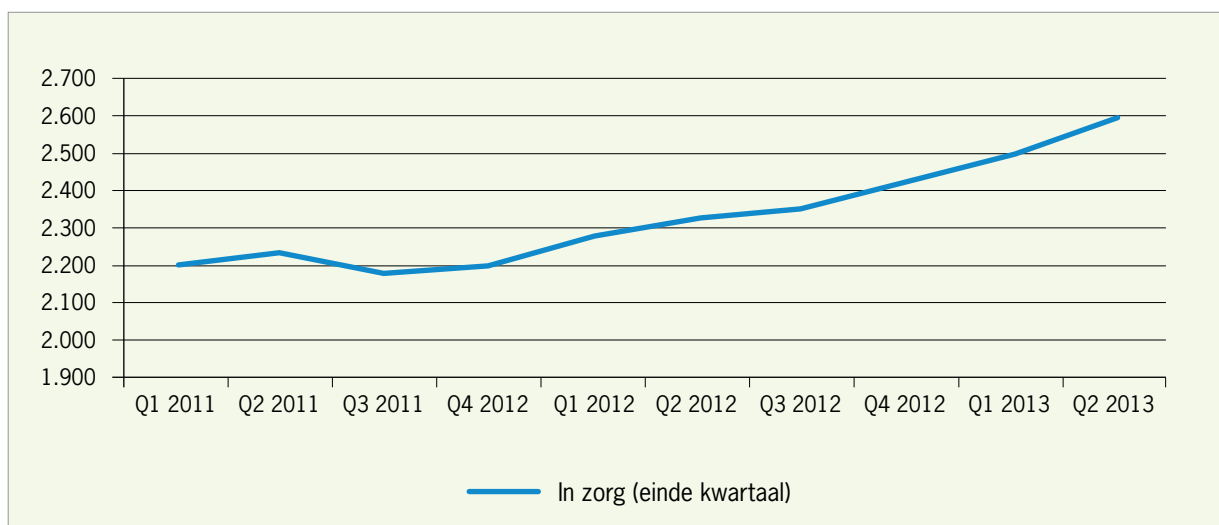
Binnen de provincie Utrecht zijn er tien aanbieders van jeugd- en opvoedhulp (J&O) die provinciaal gefinancierde jeugdzorg bieden. Jeugdigen, zowel vanuit het vrijwillige als vanuit het gedwongen kader, kunnen bij één van deze zorgaanbieders terecht mits zij een indicatiebesluit van Bureau Jeugdzorg Utrecht ontvangen hebben. In het kader van de transitie zijn er twee samenwerkingsverbanden tussen zorgaanbieders ontstaan: Netwerk voor jeugd en Jeugdhulp op maat.

2.1.1 Vraag naar zorg

De provincie is verantwoordelijk voor inkoop van voldoende en passende zorg. Om te beoordelen of er voldoende aanbod is worden het aantal jeugdigen in zorg (grafiek 1) en de wachtlijsten (grafiek 2) tabel in samenhang gemonitord.

Vanaf 2012 is een toename te zien van het aantal jeugdigen in zorg. Eind tweede kwartaal 2013 maakten 2.599 jeugdigen gebruik van geïndiceerde jeugdzorg. De grens van de opnamecapaciteit van de jeugdzorginstellingen is hiermee bereikt: de wachtlijsten lopen weer op.

Grafiek 1: Aantal jeugdigen in zorg

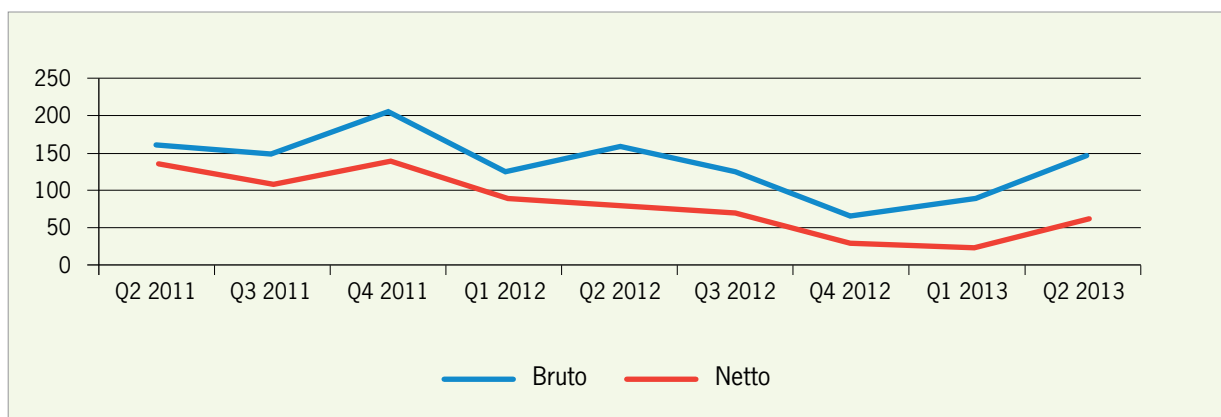
2.1.2 Bruto-netto wachtlijst

DEFINITIES

De bruto wachtlijst bestaat enerzijds uit jeugdigen die al een vorm van geïndiceerde jeugdzorg ontvangen en alvast voor vervolgzorg zijn aangemeld (trajectzorg), anderzijds uit jongeren die (conform de prioriteitenladder) met ambulante hulp zijn gestart in afwachting van of ter voorkoming van de zwaardere geïndiceerde zorg. netto wachtlijst betreft het aantal jeugdigen dat langer dan 9 weken wacht op provinciaal gefinancierde jeugdzorg en dat in de wachtperiode geen enkele vorm van provinciaal gefinancierde jeugdzorg ontvangt.

Op peildatum 1 juli 2013 stonden er 146 jeugdigen op de bruto wachtlijst en 59 jeugdigen op de netto wachtlijst (zie grafiek 2).

Grafiek 2: Verloop bruto en netto wachtlijst

De aanhoudende groei van de vraag - eind juli 2013 26% hoger in vergelijking met eind juli 2011 - leidt tot een stijging van de wachtlijsten.

De opnamecapaciteit van de zorgaanbieders wordt volledig benut. Het is een prestatie van de zorgaanbieders dat de wachtlijst beperkt blijft, ondanks de kortingen op hun budget, waaronder 2,65% van WVS en het afkomen van middelen t.b.v. de experimenteerregeling en de toenemende vraag. Dit hebben de zorgaanbieders o.a. gedaan door:

- Innovatie.
- Verbetering van logistieke processen.
- Flexibele inzet van personeel.

Op 1 januari 2012 zaten er 2207 jeugdigen in zorg, momenteel is dat 18% meer. Desondanks is de wachtlijst ten opzichte van 1 januari 2012 (toen waren er 140 netto wachtenden) met 58% afgenomen.

Maandelijks is er een logistiek beraad tussen de zorgaanbieders en BJU over de wachtlijsten en de in- en doorstroom van jeugdigen; tot op cliëntniveau is bij hen bekend wat de reden van wachten is. Dit leidt tot een flexibel aanbod, flexibele inzet van medewerkers, en verbetering van logistiek en samenwerking.

De zorgaanbieders rapporteren de reden van wachten aan de provincie (zie grafiek 3). Uit de rapportage van 1 juli 2013 blijkt dat 39% van de netto wachtenden (23 jeugdigen) om andere redenen niet instroomt dan onvoldoende capaciteit.

Deze redenen zijn divers: matching pleegouders, nog geen machtiging kinderrechter, ouders/kind blijken onvoldoende gemotiveerd, aanvullend onderzoek noodzakelijk, vakantie, etc.

Het aantal wachtenden dat op de wachtlijst staat wegens capaciteitsgebrek loopt op. Nu 61%, voorheen lag dit rond de 25%. Dit is toe te schrijven aan het feit dat er bij zorgaanbieders minder capaciteit is ingekocht t.b.v. de experimenteerregeling. Deze regeling moet leiden tot verminderen van de instroom. De meeste projecten starten pas in het najaar, waardoor er in het eerste half jaar 2013 nog geen effect is.

Om deze wachtlijst te verminderen worden in het najaar extra middelen ingezet (zie paragraaf 3.2.3).

Grafiek 3: Categorisering reden van wachten, in aantal jeugdigen

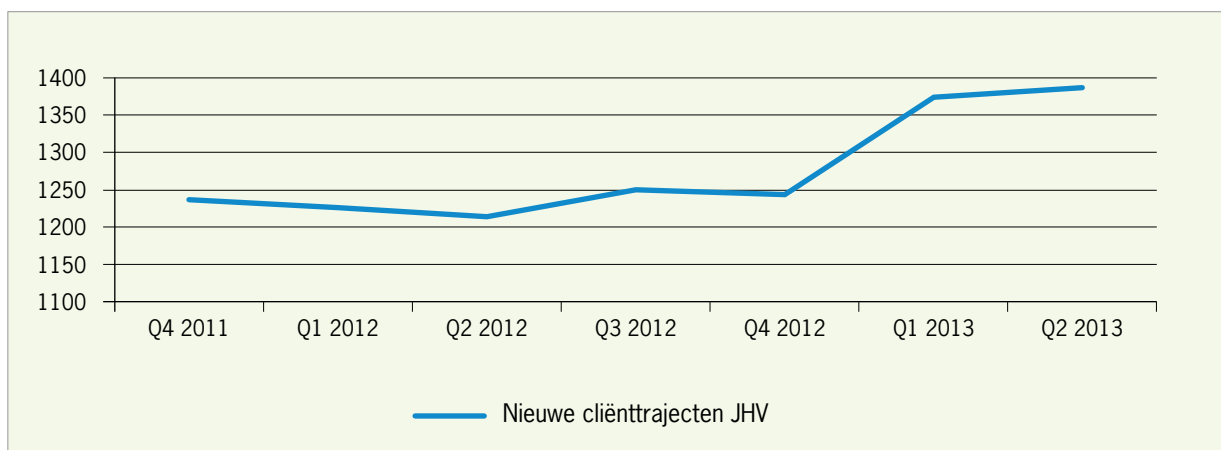
2.2 BUREAU JEUGDZORG UTRECHT (BJU)

Bureau Jeugdzorg Utrecht vormt de toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg in de provincie Utrecht. BJU is er voor jeugdigen tot 18 jaar en hun ouders/opvoeders in situaties waarin er ernstige problemen zijn bij het opgroeien en de opvoeding. De veiligheid van kinderen staat voorop.

2.2.1 Vrijwillige toegang

In het tweede kwartaal van 2013 (peildatum 1 juli 2013) zijn er 1.381 nieuwe cliënttrajecten binnen de vrijwillige hulpverlening gestart. Dit zijn cliënten voor zowel de provinciaal gefinancierde jeugdzorg als voor de jeugd-GGZ, op grond van de AWBZ of zorgverzekeringswet, waarvoor geen jeugdbeschermingsregel door de kinderrechter is uitgesproken. In het tweede kwartaal is te zien dat de eerder geconstateerde toename stabiliseert.

Grafiek 4: Aantal nieuwe cliënttrajecten jeugdhulpverlening

Het percentage jeugdigen dat binnen 8 weken (tussen datum aanmelding en datum afgifte indicatiebesluit) een indicatiebesluit ontvangt is 70%. Jeugdigen in crisis vallen buiten deze registratie, zij ontvangen direct een indicatiebesluit. Met BJU is voor 2013 een streefnorm van 80% afgesproken. Dit is geen landelijke norm, maar een specifiek Utrechtse afspraak. Hoewel er t.o.v. van het eerste kwartaal een lichte verbetering is van het percentage cliënten dat binnen 8 weken een indicatiebesluit krijgt, wordt de norm van 80% (nog) niet gehaald, met name door de toename van het aantal nieuwe cliënten.

2.2.2 Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

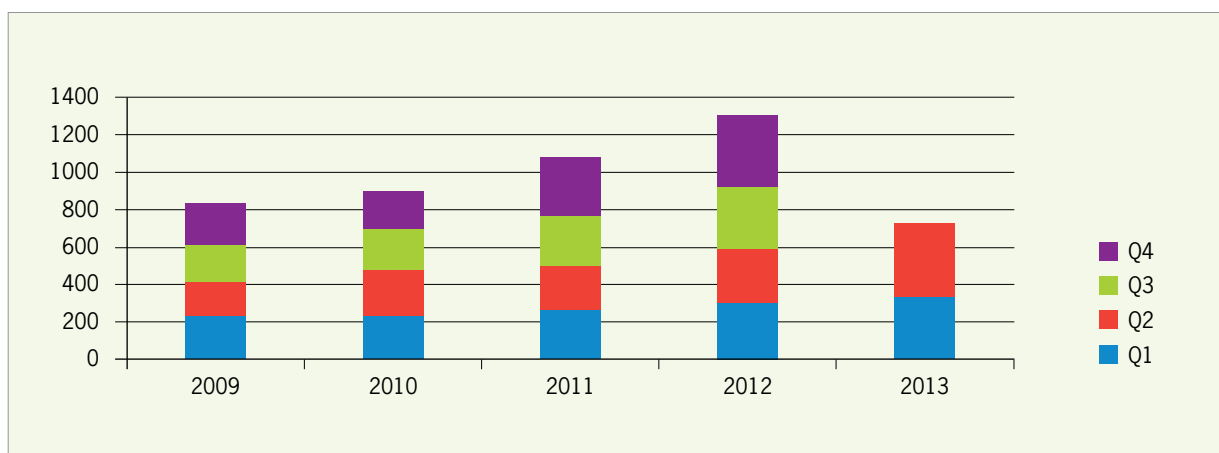
Het AMK is toegankelijk voor iedereen die zich zorgen maakt over kinderen in zijn of haar omgeving en kindermishandeling vermoedt.

Bij het AMK is de laatste jaren een stijging te zien in het aantal aanmeldingen voor onderzoek. Hierbij speelt een aantal factoren in verschillende gradaties een betekenisvolle rol:

- De inwerkingtreding van de Meldcode per 1 juli 2013.
- Landelijke campagnes waarin verschillende vormen van kindermishandeling worden belicht.
- Actief voorlichtingsbeleid vanuit het studiecentrum (meldcode) op scholen en kinderopvangvoorzieningen.
- Intensievere samenwerking met de ziekenhuizen en politie.
- De sociaaleconomische ontwikkelingen in Nederland die ook gevolgen hebben voor kwetsbare gezinnen en het bestaan van kindermishandeling.

Ten opzichte van het eerste kwartaal is in het tweede kwartaal 2013 wederom een stijging van het aantal meldingen voor onderzoek: van 347 naar 386 meldingen.

Grafiek 5: aantal aanmeldingen voor onderzoek 2009-2013

In onderstaand schema is over het 2e kwartaal aangegeven hoe snel de meldingen in onderzoek zijn genomen (als % van het totaal van 386 meldingen).

% <= 5 werkdagen	% >5 werkdagen <=10 werkdagen	>10 werkdagen
50%	31%	19%

Het AMK is bezig om de capaciteit in overeenstemming te brengen met de toenemende vraag met behulp van extra middelen vanuit de provincie. De verhoogde instroom in Q2 heeft het wegwerken van de achterstand nog onvoldoende mogelijk gemaakt. Het versnellen van het onderzoek staat hoog op de agenda van BJU. Daarnaast kijkt BJU ook naar verbetering van de inrichting van de interne processen om de structurele groei op te kunnen vangen. De onderzoekscapaciteit wordt verhoogd tot 1500.

2.2.3 Jeugdbescherming

In het 2e kwartaal van 2013 was er een verbetering van de geregistreerde doorlooptijd tussen uitspraak van de rechter en het eerste contact tussen het gezin en de gezinsvoogd. Het contact tussen gezinsvoogd en het gezin vond in 60% van de gevallen binnen afgesproken streefwaarden van vijf werkdagen plaats. In het eerste kwartaal was dit nog 45%. De door de provincie gevraagde aandacht voor de verbetering van de aansluiting tussen registratie en de uitvoering heeft een positief effect gehad. Daarbij is landelijk een aantal registratie technische onduidelijkheden opgelost.

BJU voldoet, net als de meeste andere bureaus jeugdzorg, aan de nu geldende wettelijke norm van kennisgeving binnen vijf werkdagen.

Voor spoedeisende gevallen is binnen 24 uur een gezinsvoogd beschikbaar.

2.3 CLIËNTENPARTICIPATIE

Juist in deze voorbereidingsfase op de transitie, blijft de provincie volop investeren in cliëntenparticipatie, zodat dit thema goed geborgd is in de overdracht. Naast de voortzetting van de reguliere taken door JIJ Utrecht (cliëntenpanel, ondersteuning bij aanbieders en BJU, bijeenkomsten), neemt de provincie bijvoorbeeld deel aan de werkgroep cliëntenparticipatie van de Transitie-agenda, zodat dit thema ook bij gemeenten goed op het vizier staat. Daarnaast participeert JIJ Utrecht als vertegenwoordiger van de cliënten in het proces voor totstandkoming van het Uitvoeringsprogramma. Zij zijn zodoende nauw betrokken bij de effecten van het UVP voor de cliënt en kunnen daar waar nodig bij sturen. Ook in het kader van de transitiearrangementen is afgesproken dat cliëntenorganisaties worden betrokken bij het proces.

In november kunnen Statenleden zelf weer in gesprek met cliënten, in het kader van de Week van de Jeugdzorg. Dit wordt op dezelfde wijze georganiseerd als vorig jaar, zoals is besloten in de commissie WMC.

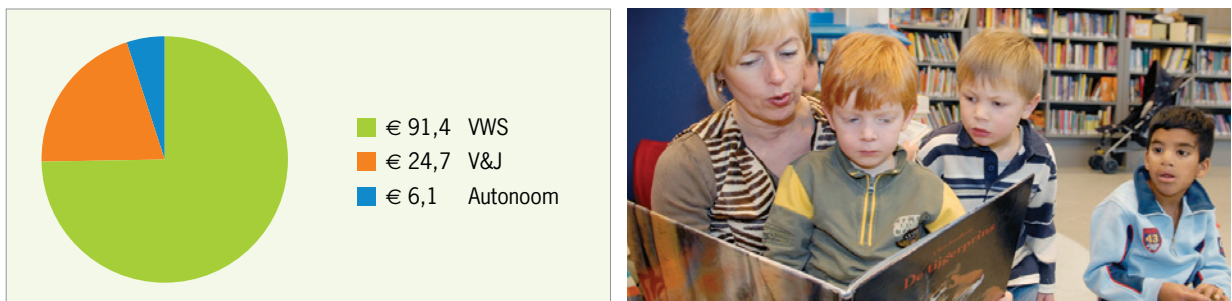
3 FINANCIËN

In de eerste Stateninformatie, die van februari 2013, is uitgebreid weergegeven hoe het budget van jeugdzorg is opgebouwd en waaraan het besteed wordt. In deze editie wordt een update van het budget gegeven, met de besteding tot op het moment van schrijven (1 september 2013).

3.1 BUDGET 2013

In 2013 bedraagt het totale budget van het programma Jeugdzorg € 122,2 miljoen (feb: € 119,0 mln). De herkomst van dit budget is als volgt:

Grafiek 6: Herkomst middelen budget 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

Het totale budget is door de besluitvorming in PS € 3,2 mln hoger dan in februari.

Het grootste deel van de stijging komt uit de vaststelling van de Jaarrekening 2012. In de jaarrekening is het niet-bestede deel van de doeluitkering, ad € 2,0 mln, opgenomen in de 'Overlopende passiva'. Dit bedrag is beschikbaar voor zorg in 2013 en 2014. Daarnaast is de doeluitkering van V&J met € 0,3 mln verhoogd op basis van de hogere productie in 2012.

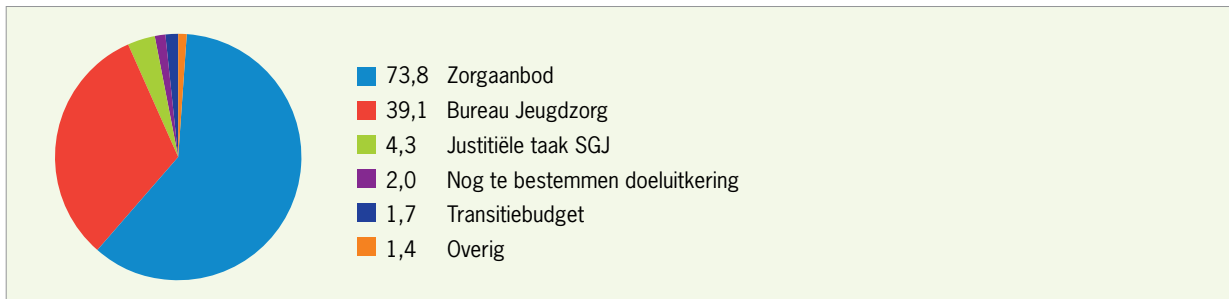
De provincie heeft in 2013 uit eigen middelen € 6,1 miljoen voor jeugdzorg beschikbaar gesteld. Hiervan is € 2,8 mln structureel en € 3,3 mln incidenteel gefinancierd.

Het incidenteel gefinancierde deel van de autonome middelen is hoger dan in februari door overheveling naar 2013 van de budgetten voor ondersteuning van gemeenten (€ 0,5 mln, vml. Alleato-middelen) en voor de afronding van het programma UJC (€ 0,3 mln) en een verhoging van het werkbudget uit het restant van 2012 (€ 0,1 mln).

3.2 BESTEDING 2013

De besteding van het budget is in grote lijnen als volgt onder te verdelen:

Grafiek 7: Besteding van budget 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

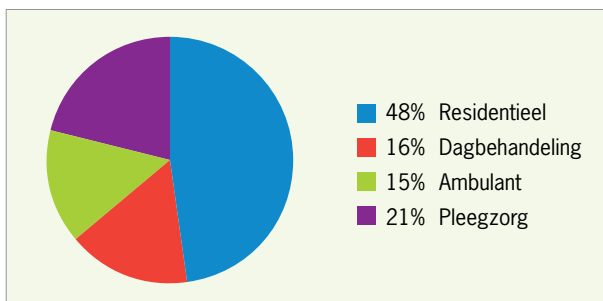

3.2.1 Zorgaanbod

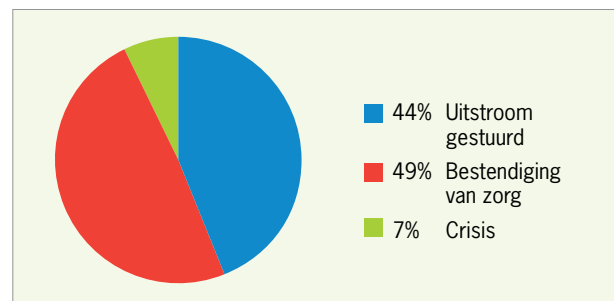
Per september 2013 is aan het zorgaanbod in totaal € 73,8 mln besteed. Dit is inclusief het bedrag van € 3,2 mln dat afgezonderd is voor de uitvoering van het Afsprakenkader Experimenteerregeling. Ook de extra subsidie (€ 0,7 mln) voortvloeiend uit de vaststellingen 2012 is hierin opgenomen.

Het bij de Utrechtse zorgaanbieders uitgezette bedrag is te specificeren in:

Grafiek 8: Specificatie naar zorgvorm

Grafiek 9: Specificatie naar domein

Van het totaal bedrag dat bestemd is voor zorg komt € 1,8 miljoen uit de autonome middelen (gelabeld aan o.a. pleegzorg en bestrijding wachtlijsten).

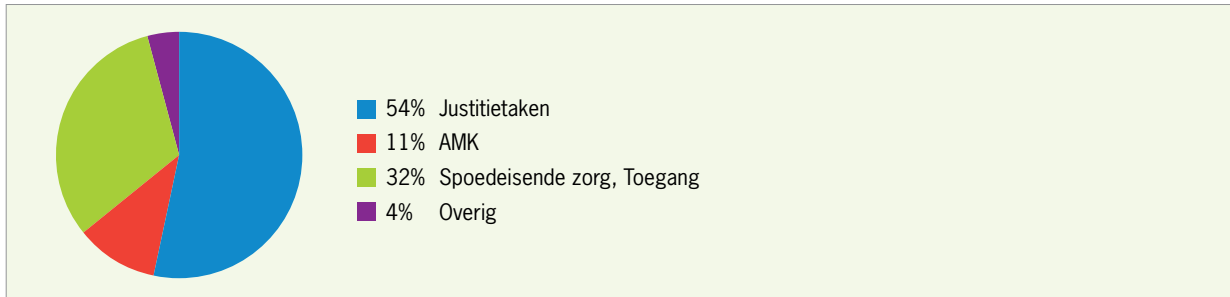
Het ministerie van VWS heeft ingaande 2013 een korting van 2,65% op de doeluitkering opgelegd. Voor Utrecht komt dat neer op een verlaging met € 2,4 mln. Vrijwel alle provincies hebben dit jaar bezwaar gemaakt tegen de korting. Dit bezwaar is uiteindelijk ongegrond verklaard. In overleg met andere provincies is besloten tegen deze beslissing geen beroep aan te tekenen, gezien de geringe kans van slagen.

De provincie heeft, na overleg met de zorgaanbieders en BJU, in 2013 de korting voor de helft (€ 1,2 mln.) doorberekend aan de instellingen. De andere helft is opgevangen binnen de beschikbare middelen. In 2014 wordt de korting volledig doorberekend aan de instellingen, in de vorm van een efficiencykorting. De productieafspraken met de instellingen worden niet aangepast. Ondanks de korting en de toename van de vraag blijven we ons gezamenlijk inzetten voor het terugdringen van de wachtlijsten.

3.2.2 Bureau Jeugdzorg

Het totaalbudget van Bureau Jeugdzorg van € 39,1 miljoen is als volgt te verdelen:

Grafiek 10: Indeling in taken BJU

Justitie

Het beschikte bedrag voor de uitvoering van de justitietaken is op dit moment hoger dan dat V&J aan de provincie beschikt heeft: er is sprake van voorfinanciering. De cijfers over het eerste halfjaar laten een lichte daling zien. Als deze tendens zo blijft, wordt in het najaar de subsidie bijgesteld. Hierover is veelvuldig contact met BJU.

Toegang

Het bedrag dat voor de Toegang beschikbaar is, is ongewijzigd gebleven.

AMK

Het aantal meldingen AMK stijgt nog steeds. In 2012 heeft BJU 1.261 meldingen verwerkt. Halverwege 2013 ligt dit aantal al op 734. BJU verwacht, bij doorzetting van deze trend, aan het eind van het jaar rond 1.500 meldingen uit te komen. Om deze stijging op te kunnen vangen is de subsidie verhoogd met € 0,4 mln.

Van het totaal bedrag voor Bureau Jeugdzorg komt € 1,5 miljoen uit de autonome middelen (gelabeld aan AMK).

3.2.3 Nog te bestemmen

Per september 2013 is ca. € 2,0 mln van de doeluitkering, verhoogd met het bedrag dat uit 2012 overloopt, nog niet bestemd. Met dit bedrag wordt in 2013 nog een extra impuls gegeven om de -weer oplopende- wachtlijsten te verminderen. Daarnaast wordt een bedrag achter de hand gehouden om een hogere productie te kunnen honoreren. Gezien de halfjaar cijfers ligt het in de lijn der verwachting dat er meer kinderen worden geholpen dan het aantal dat aan het begin van 2013 is beschikt.

3.2.4 Justitiële taak SGJ

In het kader van het penvoerderschap voor de uitvoering van de justitiële taak van SGJ wordt € 4,3 miljoen van V&J ontvangen en aan SGJ beschikt.

3.2.5 Transitiebudget

Het transitiebudget 2013 is in totaal € 1,7 mln Dit bedrag is samengesteld uit € 1,0 mln aan transitiebudgetten die in 2011 afgeroomd zijn uit het UJC-budget , € 0,5 mln t.b.v. ondersteuning gemeenten (vml Alleato-middelen) en € 0,2 via het provinciefonds door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor de transitie.

Uit dit budget worden de regionale projecten in het kader van de Motie Zorgvernieuwing gefinancierd, heeft elke regio de mogelijkheid middelen aan te vragen voor ondersteuning en wordt de procesbegeleider voor de facilitering van het transitieproces betaald. Ca 80% van het budget is nu bestemd.

3.2.6 Overig

Voor enkele aan zorg gekoppelde samenwerkingsverbanden, zoals het AKJ (Advies en Klachtenbureau Jeugdzorg) en JIJ Utrecht, werkbudgetten en de financiële afwikkeling van het programma Utrechtse Jeugd Centraal is in totaal € 1,4 miljoen beschikbaar. In de Najaarsnota 2013 is een voorstel opgenomen de vrijvallende middelen van het UJC (ca. € 0,3 mln) te blijven bestemmen voor jeugdzorg.

4 RISICO'S

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

“De transitie en de transformatie van de jeugdzorg leveren volop kansen op voor een effectievere, meer efficiënte en integrale zorg. De transitie biedt mogelijkheden om vanuit de verschillende sectoren krachten en middelen te bundelen, iets wat binnen het huidige stelsel niet mogelijk is. Aan de transitie zijn echter ook risico's verbonden, en de maatregelen om deze te beheersen zijn divers. Bovendien kosten ze tijd, menskracht en geld. Het is dus van belang de risico's zorgvuldig in kaart te brengen. Het Rijk, het IPO en de VNG voeren daartoe bij alle betrokken partijen - van overheden tot cliëntorganisaties en inspectie - een inventarisatie uit.”

In het Meerjarenbeleidskader is een hoofdstuk gewijd aan de risico's binnen het transitietraject, waarbij vier categorieën te onderscheiden zijn:

- Financiële en personele risico's
- Organisatorische risico's
- Risico's voor de cliënt en de kwaliteit van zorg
- Risico's ten aanzien van het proces

Hieronder treft u de huidige stand van zaken aan.

4.1 FINANCIËLE EN PERSONELE RISICO'S

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

Financiële en personele risico's ontstaan doordat bestaande structuren worden afgebroken en nieuwe worden opgebouwd. Hier zijn (frictie)kosten mee gemeoid. Dat geldt ook voor het afbouwen van subsidierelaties. Zorgaanbieders kunnen te maken krijgen met frictiekosten op het gebied van wachtgeld en kapitaallasten indien gemeenten geen (of minder) diensten inkopen dan de provincie nu nog doet.

Maatregelen

Eind 2012 heeft de provincie bij Bureau Jeugdzorg Utrecht (BJU), de Utrechtse aanbieders van jeugd- en opvoedhulp, het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ) en de Nederlandse Vereniging van Pleegouders (NVP) aangekondigd voornemens te zijn om te besluiten de subsidierelatie met ingang van 1 januari 2015 te beëindigen. Diverse instellingen hebben hierop zienswijzen kenbaar gemaakt. Deze zijn met hen besproken, maar hebben niet geleid tot wijziging in het standpunt van de provincie.

Het besluit tot beëindiging is op 26 april 2013 aan alle partijen kenbaar gemaakt. Hierop zijn van de meeste partijen bezwaarschriften ontvangen, die op 10 september 2013 zijn behandeld in een hoorzitting door de Awb-adviescommissie van GS. De commissie heeft GS op 18 september geadviseerd het bezwaar ongegrond te verklaren. Het besluit van GS wordt medio oktober verwacht. Andere provincies doorlopen met hun aanbieders eenzelfde juridische procedure. Voor wat betreft het tijdspad bevindt de provincie Utrecht zich in relatie tot andere provincies in de voorste gelederen.

Door de intensieve begeleiding van gemeenten bij het opstellen van de transitiearrangementen probeert de provincie - conform de afspraken die tussen WWS, VNG en IPO zijn gemaakt - de frictiekosten bij de zorgaanbieders en BJU tot een minimum te beperken (zie ook 1.1.1.)

Op 17 juli jl. heeft de provincie een brief van het Rijk ontvangen waarin het Rijk kenbaar maakt de uitkeringsrelatie met de provincie per 1 januari 2015 te beëindigen. Naar de huidige planning zal de nieuwe Jeugdwet op 1 januari 2015 in werking treden met als gevolg dat de uitkeringsrelatie met de provincies op 1 januari 2015 zal eindigen. De provincie heeft geen bezwaar tegen dit voornemen aangetekend. De provincie heeft immers ook de subsidierelatie met de aanbieders jeugd- en opvoedhulp en Bureau Jeugdzorg beëindigd. Bovendien hebben provincies in IPO-verband steeds op doorzetten van de overheveling/transitie per 1 januari 2015 aangedrongen.

4.2 ORGANISATORISCHE RISICO'S

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

Organisatorische risico's kunnen ontstaan doordat kennis en expertise zich in de (hernieuwde) keten verplaatst. De gemeenten moeten kunnen beschikken over medewerkers met procesmatig en inhoudelijk voldoende kennis en vaardigheden om de transitie handen en voeten te geven. Bij de provincie zullen deskundige medewerkers mogelijkerwijs vroegtijdig vertrekken, maar daarmee is natuurlijk niet gezegd dat de beweging van provincie naar gemeenten één-op-één gemaakt wordt. Hoe is in de tussentijd voor beide overheden de beschikbaarheid van kennis en kunde geborgd?

Door tussentijdse verkiezingen zal de bestuurlijke samenstelling in gemeenten wijzigen. Het risico bestaat dat de ontwikkelde bestuurlijke kennis en expertise wegebt, waardoor het voortgangsproces vertraagt en er mogelijk tempoverschillen ontstaan.

Parallel aan de decentralisatie van de jeugdzorg lopen er andere decentralisatietrajecten naar gemeenten, zoals de overgang van de functie begeleiding van de AWBZ naar de Wmo, passend onderwijs en de WWnV. Al deze decentralisaties moeten goed op elkaar worden afgestemd, mede om stapeling van ongewenste effecten bij bepaalde doelgroepen te vermijden.

Maatregelen

Om kennis en kunde voor het optimaal functioneren van het zorgsysteem te behouden zijn de volgende maatregelen genomen:

Detacheringen

Drie mensen van het team jeugdzorg zijn gedeeltelijk of geheel gedetacheerd naar gemeenten of regio's. Dit betreft zowel jeugdzorg inhoudelijke als financiële kennis en kunde. Daarnaast kent elke regio een accounthouder die de regio op alle terreinen ondersteunt.

Kennisnetwerk

In dit door de provincie gefaciliteerde netwerk wordt van en met elkaar geleerd. Door middel van conferenties, bijeenkomsten en on- en offline communicatiemiddelen wordt de kennis en ervaring waar het netwerk over beschikt voor alle relevante partijen ontsloten. De provincie stimuleert dit netwerk actief.

Daarnaast spelen ook de transitiearrangementen en de vormgeving van het Uitvoeringsprogramma hierin een rol. Aan de teams die de onderhandelingen met de zorgaanbieders doen zijn provinciale medewerkers toegevoegd om kennis en expertise over de zorgaanbieders te leveren.

Het risico op het verlies van bestuurlijke kennis door mogelijke bestuurswisselingen als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen wordt ondervangen door de transitiearrangementen al dit jaar vast te stellen in de gemeenteraden en de borging van kennis op hoog ambtelijk niveau in de ambtelijke stuurgroep Transitie Jeugd.

4.3 RISICO'S VOOR DE CLIËNT EN DE KWALITEIT VAN ZORG

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

Van risico's voor kwaliteit van zorg is sprake als voor de cliënten die op de datum van de feitelijke overdracht in zorg zijn, nog niet is bepaald of en op welke (wettelijke) grond zij zorg krijgen. Hoe worden kwaliteit en continuïteit geregeld? Door de beleidsvrijheid van gemeenten kan er voor cliënten mogelijk rechtsongelijkheid ontstaan.

Voor jongeren die op de transitiedatum in zorgtrajecten zitten, is het van belang dat zij dit traject kunnen afmaken bij de zorgaanbieder waar zij op 1 januari 2015 in zorg zijn.

Door het ombouwen van het stelsel ontstaan risico's. De belangrijkste zijn het mogelijk failliet gaan van zorgaanbieders met gevolgen voor de continuïteit van de zorg en het oplopen van frictiekosten. Daarnaast speelt ook het hoge tempo waarin de stelselwijziging plaatsvindt een rol bij de risicobeheersing. Gemeenten en zorgaanbieders moeten in rap tempo op elkaar inspelen en hun organisaties goed inrichten op de nieuwe situatie om in 2015 zo optimaal mogelijk te kunnen (samen)werken.

Maatregelen

De belangrijkste maatregel om dit risico tegemoet te treden is het sluiten van de transitiearrangementen. Deze maatregel staat uitgebreid beschreven bij paragraaf 1.1.1. Uiterlijk 31 oktober 2013 moeten deze arrangementen bij het Rijk worden ingediend.

Tegelijkertijd wordt met alle samenwerkingspartijen het UVP 2014 opgesteld. In dit uitvoeringsprogramma worden acties opgenomen die gemeenten en zorgaanbieders in staat stellen om alvast te anticiperen op de toekomstige situatie. Zie ook paragraaf 1.1.4.

4.4 RISICO'S TEN AANZIEN VAN HET PROCES

Uit 'De kunst van het loslaten' (Provincie Utrecht, 2012):

Risico's ten aanzien van het proces ontstaan doordat vele belanghebbenden tegelijkertijd een rol in de transitie hebben. Dit vraagt veel van de onderlinge communicatie, eenduidigheid in kaderstelling, en vergt het daadwerkelijk nemen van verantwoordelijkheden. We zullen elkaar daarop moeten aanspreken. Ook is er sprake van enige traagheid in het scheppen van landelijke kaders en onduidelijkheid over tal van zaken door het Rijk. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over de toegang tot de zorg, de voorgenomen korting van de decentrale uitkering van 70 miljoen en de spanning tussen de beleidsvrijheid van gemeenten en landelijke duidelijkheid over de kaders. Dat betekent dat gedurende het veranderproces wijzigingen kunnen optreden die direct of indirect impact hebben op het Utrechtse transitieproces. Bij burgers en professionals roept de decentralisatie eveneens veel vragen op. Hoe beantwoorden we de vragen die er bij hen leven?

Maatregelen

De belangrijkste maatregel om dit risico tegemoet te treden is het sluiten van de transitiearrangementen. Deze maatregel staat uitgebreid beschreven in paragraaf 1.1.1. en 4.3.

Als extra maatregel kan nog worden genoemd het aanstellen van een externe procesmanager om voortgang in het proces te houden, het instellen van een ambtelijke stuurgroep Transitie Jeugdzorg en het instellen van accounthouders gericht op de regio's en de zorgaanbieders. Daarnaast worden off- en online communicatiemiddelen ingezet.

Provincie Utrecht

Postbus 80300, 3508 TH Utrecht

T 030 25 89 111